

kwetsbare vennengebied toont evenwel de nadelige gevolgen van bezoek. Afgezien van het hoofdven wordt een ven als speelplaats gebruikt: de oevers zijn vertrapt en planken en schotten in het water gegooid.

Door de droogte zijn veel drassige plaatsen beloopbaar en er vindt dan ook flinke betreding plaats. Hier en daar lagen bosjes geplukte en weer weggegooid. Beenbreek (beschermde plant!).

Het rondzwemmen van enkele bastaardeenden kan niet als faunistische aanwinst gerekend worden.

Geef om de natuur

door Jaap Wildschut

De aktie 'Geef om de Natuur', georganiseerd door het Wereld Natuur Fonds, werd gehouden van 21 tot 25 november j.l. De organisatoren rekenden op een opbrengst van rond de vijftig miljoen gulden.

Het viel echter flink tegen. De huis-aan-huis kollekte bleek slechts ruim de helft (minder dan dertig miljoen gulden) te hebben opgebracht.

Deze tegenvaller werd mede veroorzaakt door de kritiek die begin november op de aktie is losgebarsten.

Op 10 november gaf de Vereniging Milieudefensie te Amsterdam een verklaring uit, waarin ze zich duidelijk distancieerde van de aktie. In deze verklaring zegt de V.D.M. dat bij de aktie veel te veel de nadruk wordt gelegd op het inzamelen van geld, terwijl de natuur juist wordt bedreigd door het gedrag en de houding van mensen en bedrijven. Ook de jeugdbonden voor Natuurstudie lieten weten dat ze met de aktie 'Geef om de Natuur' niets uit te staan hebben.

We kunnen ons nu afvragen of de natuur-beschermingsbelangen wel gediend zijn met de kritische opstelling van bovengenoemde organisaties.

De opbrengst van de aktie 'Geef om de Natuur' zou (en zal) worden besteed aan diverse projecten: aankoop en beheer van

In het najaar komt wel sphagnumroofoor aldus de beheerder die de rijkdom van het gebied beseft.

Het Mosterdveen is eigendom van de gemeente Nunspeet. Bij onze navraag ten gemeentehuize kregen wij niet de indruk dat men daar geheel op de hoogte was van de natuurhistorische waarde ervan. Het is te hopen dat de besluitvormers van die gemeente zich bijtijds hun verantwoordelijkheid, juist ook naar buiten, bewust worden.

Adres van de schrijvers:

natuurgebieden, bescherming van diersoorten, edukatie en voorlichting, aktiefondsen en onderzoek.

De grootste spoed is geboden om al de in de projektenlijst genoemde (maar ook andere) natuurgebieden veilig te stellen, om al die diersoorten voor uitsterven te behoeden. Voor deze veiligstelling is geld nodig. Heel veel geld en op zeer korte termijn. Zelfs vijftig miljoen gulden zou een druppel op een gloeiende plaat zijn geweest.

Het is echter ook een feit dat met geld alleen de natuur niet te redden valt. Daarmee kan alleen een korte-termijnoplossing worden bereikt. De Vereniging Milieudefensie heeft groot gelijk, wanneer ze stelt dat een verandering van het gedrag en de houding van de mens en de bedrijven noodzakelijk is. Een fundamentele verandering van de maatschappij is zelfs noodzakelijk.

In het boek 'Geef om de Natuur' (uitgegeven door Het Spectrum) citeer ik uit het naschrift door Dr. J. H. Westermann: 'Ons gehele leven, hoe men het ook bekijkt - technisch, economisch, sociaal, cultureel, politiek of etisch - is wezenlijk afhankelijk van de al of niet evenwichtige verhouding tussen de menselijke samenleving en de natuur in al haar geledingen.

Als het met deze verhouding niet in orde is, als de mens zich ten opzichte van de natuur misdraagt als overheerser, uitbouter of vernietiger, dan zal een betere maatschappij een volstreekte illusie blijven. Goed bedoelde wetgevingen en regeringsmaatregelen die daarmee geen rekening houden, zullen falen.

De schrijvers van dit boek laten er geen misverstand over bestaan dat slechts een zich daadwerkelijk richten op ontzegging, versobering, beperking en behoud de noodlotsgang van de levende aarde kan tegenhouden. Het moet gaan om een omkeer in het denken en handelen en om een bestaan uit een ecologisch in plaats van een economisch primaat'.

In de rest van de actie 'Geef om de Natuur' blijkt niet veel meer van het zich richten op ontzegging, versobering en beperking. Integendeel. Het toppunt was wel de televisieuitzending van de AVRO op de afsluitingsavond, die bestond uit een opeenvolging van brallerige overdaad.

Juist door de kritiek van de Vereniging Milieudefensie en de Jeugdbonden voor Natuurstudie werd hierop de aandacht extra gevestigd. Zij deden veel mensen beseffen dat je er met geven *voor* de natuur alleen nog echt niet bent. Het geven *om* de natuur is veel belangrijker. Het is te hopen dat het tot alle mensen, die door deze publiciteit rond de actie hun medewerking hebben opgezegd of ervan hebben afgezien een bijdrage te geven, goed is doorgedrongen wat de Vereniging Milieudefensie en anderen hebben bedoeld: dat ze zich daadwerkelijk richten op versobering en op verandering van de maatschappij.

Pas dan heeft de terechte kritiek op de actie een gunstig effect gehad. Als er echter niets anders gebeurt dan dat iedereen zijn centen in zijn eigen zak houdt, dan zouden de natuurbeschermingsbelangen er meer mee gediend zijn geweest als de Vereniging Milieudefensie had gezwegen.

Adres van de schrijver:

DIERGAARDE BLIJDORP

vraagt voor haar educatieve dienst een

jonge medewerker

met algemene interesse voor de natuur.

Gegadigden moeten in staat zijn niet alleen lesbrieven voor te bereiden, maar ook rondleidingen van groepen (zowel voor volwassenen als scholieren) te verzorgen. Het geven van lessen over de natuur is essentieel. Voor deze functie is onderwijsbevoegdheid beslist noodzakelijk.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan directeur van Diergaarde Blijdorp, Postbus 532, 3000 AM Rotterdam-3005.